

Pelkosenniemen kunnan yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen

Kunnanhallitus 22.09.2025 § 297
151/01.01.00/2025

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää:

- 1) käynnistää yhteistoimintamenettelyn tuotannollisin ja taloudellisin perustein työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisesti
- 2) yhteistoimintaneuvottelujen koskevan koko kunnan henkilöstöä talouden tasapainottamiseen tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi
- 3) valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi
- 4) nimeää yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajan edustajaksi kunnanjohtajan.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että kunnanjohtaja tiedottaa kunnanhallitusta säännöllisesti yhteistoimintaneuvottelujen etenemisestä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti:

- 1) käynnistää yhteistoimintamenettelyn tuotannollisin ja taloudellisin perustein työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisesti
- 2) yhteistoimintaneuvottelujen koskevan koko kunnan henkilöstöä talouden tasapainottamiseen tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi
- 3) valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi
- 4) nimeää yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajan edustajaksi kunnanjohtajan ja hyvinvointijohtajan.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että kunnanjohtaja tiedottaa kunnanhallitusta säännöllisesti yhteistoimintaneuvottelujen etenemisestä

Käsittely

Kunnanjohtaja teki lisäyksen kohtaan 4) nimeää yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajan edustajaksi kunnanjohtajan ja hyvinvointijohtajan.

Perustelut

Pelkosenniemen kunta perustanut 16.6.2025 § 203 kunnan talous- ja organisaatiotyöryhmän. Työryhmän tavoitteena on mm. valmistella kehittämistoimia, joilla kunta voi vastata muuttuviin taloudellisiin ja toiminnallisiin haasteisiin sekä tuottaa kokonaisnäkemys kunnan taloudellisesta tilanteesta ja organisaatiosta. Työryhmä on osana toimeksiantoaan tilannut kunnan talousanalyysin ulkopuoliselta konsultilta (FCG), jota on kesän aikana esitelty valtuustolle ja syyskuun alussa myös kuntalaistilaisuudessa. Talousanalyysi ja sen perusteella tehty tulevien vuosien painelaskelma on osoittanut, että kunnan täytyy sopeuttaa toimintaansa.

Sopeutustarpeen määrän vuoksi on varsin todennäköistä, että sopeuttamistoimenpiteet voivat olla henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia. Asian valmistelu edellyttää kunnan koko henkilöstöä koskevan yhteistoimintamenettelyn käynnistämisen tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla. Toteutettavat keinot päätetään harkitusti kokonaisvaltaisen suunnitelman kautta, joka laaditaan yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä.

Yhteistoimintamenettely

Yhteistoimintamenettely on käynnistettävä, kun työnantaja harkitsee toimenpiteitä, jotka saattavat johtaa yhden tai useamman työntekijän irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen taloudellisin tai tuotannollisin perustein. Toimenpiteet voivat tarkoittaa mm. lomautuksia, määräaikaisten palvelusuhteiden päättymistä, osa-aikaistamisia, irtisanomisia, toimintojen uudelleen organisointia tai palveluiden ulkoistamista.

Yhteistoiminta tarkoittaa neuvottelua ja kuulemistä. Työnantajan on neuvoteltava valmisteilla olevien toimenpiteiden perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista, ennen kuin asia ratkaistaan. Neuvottelut on käytävä yhteistoiminnan hengessä eli avoimessa vuorovaikutuksessa ja tavoitteena on saavuttaa yksimielisyys. Kuultuaan henkilöstöä työnantaja päättää, mihin toimenpiteisiin asiassa ryhtytään.

Yhteistoimintalain perusteluissa korostetaan avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäin tapahtuvaa yhteistyötä.

Lain 4 §:n mukaisesti työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- 1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;
- 2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- 3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;
- 4) taloudellisesta tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Jos kunnan tai hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tekee valtuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.

Lain 6 §:n mukaan, ennen yhteistoimintamenettelyn aloittamista työnantajan tulee antaa asianomaisille työntekijöille sekä heidän edustajilleen yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävän asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot siten, että he voivat riittävästi perehtyä ja valmistautua käsiteltävään asiaan. Salassa pidettäviä tietoja saa kuitenkin antaa vain siinä laajuudessa kuin se on välttämätöntä yhteistoimintamenettelyssä lain mukaan käsiteltäväksi säädetyn asian käsittelyn kannalta

Lain 7 §:n mukaan, jos työnantaja harkitsee 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä, työnantajan on annettava kirjallinen neuvotteluesitys yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi viimeistään viisi päivää ennen neuvottelujen aloittamista.

Valmistelija	Neuvotteluesityksen ja sen perusteella alkavien neuvottelujen ajankohtaa ei ole vielä päätetty, koska työryhmän työ on vielä osin kesken. vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.